VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 40)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 41)**

z dnia 13 września 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny (nr 40)

Komisja Spraw Zagranicznych (nr 41)

13 września 2012 r.

Komisje: Polityki Społecznej i Rodziny oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Sławomira Piechoty (PO)**, przewodniczącego Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, przeprowadziły:

- pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym, sporządzonej w Kijowie dnia 18 maja 2012 r. (druk nr 634).

W posiedzeniu udział wziął **Marek Bucior** podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Łukasz Andrzejczyk**, **Piotr Babiński**, **Artur Kucharski**, **Elżbieta Przybylska** i **Brygida Śliwka** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Witam państwa i otwieram posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Spraw Zagranicznych.

W projekcie porządku dzisiejszego posiedzenia jest pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzecząpospolitą Polską a Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym, sporządzonej w Kijowie dnia 18 maja 2012 r. (druk nr 634). Czy są uwagi do porządku obrad? Nie ma uwag, zatem uznaję porządek dzienny za przyjęty. Przystępujemy do jego realizacji.

Bardzo proszę pana ministra Marka Buciora o przedstawienie istoty projektu ustawy z druku nr 634.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej Marek Bucior:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

18 maja 2012 r. minister pracy i polityki społecznej, pan minister Władysław Kosiniak-Kamysz podpisał w Kijowie umowę między Rzecząpospolitą Polską a Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym. Jest to typowa umowa, jakie podpisujemy z państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej. Dzięki niej przemieszczanie się obywateli nie pociąga za sobą negatywnych skutków dla tych osób. Umożliwi łatwiejszy dostęp do świadczeń z tytułu choroby i macierzyństwa, emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, świadczeń z tytułu wypadków przy pracy, chorób zawodowych, zasiłków dla bezrobotnych i zasiłków pogrzebowych. Taki jest zakres przedmiotowy umowy.

Jest to umowa typowa, która realizuje zasady koordynacyjne obowiązujące w Unii Europejskiej. Pomiędzy państwami UE istnieje cały koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego. z pozostałymi państwami są zawierane umowy, zgodnie z następującymi zasadami: równego traktowania; zachowania praw nabytych, a więc eksportu świadczeń; sumowania okresów ubezpieczenia; jedności stosowanego ustawodawstwa. na tych zasadach została oparta umowa z Ukrainą.

Ma ona rozwiązać problemy, które pojawiają się w życiu obywateli Polski i Ukrainy. Najbardziej istotne są kwestie emerytalne.

Chcę podkreślić, że trudno jest określić skutki budżetowe dla zawartej umowy. Nie mamy szacunków. Nie dotyczy to zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Niewątpliwie będą skutki po stronie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Emerytalno-Rentowego KRUS czy Funduszu Pracy. ze względu na niedobory w FUS czy KRUS będzie to rzutowało na budżet państwa, który dofinansowuje wypłacane świadczenia.

Umowa o zabezpieczeniu społecznym podlega ratyfikacji za uprzednia zgodą wyrażoną w ustawie.

To są najważniejsze kwestie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Pani przewodnicząca Bańkowska.

Poseł Anna Bańkowska (SLD):

Po pierwsze, wyrażam zadowolenie, że dochodzi do ratyfikacji umowy. Powiem szczerze, że wielu ludzi czeka na tego typu regulacje. Obecnie i w przeszłości następowała naturalna wymiana pracownicza. Regulacje dotyczące zabezpieczenia emerytalnego są nieodzowne. po rozpadzie Związku Radzieckiego powstała bardzo poważna luka. Dobrze się stało, że jesteśmy w trakcie procesu ratyfikacji.

Mam następujące pytanie, panie ministrze. Czy w umowie są jakieś niuanse odmienne od rozwiązań zastosowanych np. w umowach z państwami bałtyckimi? Czy są specyficzne przepisy, o których powinniśmy wiedzieć?

Rozumiem, że nie ma nic takiego. Jest to typowe rozwiązanie, dotyczące tego, kto kiedy płaci za świadczenie chorobowe, w jaki sposób będzie finansowane świadczenie emerytalne. Rozumiem, że każda ze stron płaci za swoją część świadczenia emerytalnego.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pani poseł Józefa Hrynkiewicz.

Poseł Józefa Hrynkiewicz (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo. Chciałam zapytać, czy przy okazji negocjacji umowy były rozpatrywane sprawy dość trudne, a dotyczące Polaków, którzy repatriowali się w różnych okresach z Ukrainy do Polski i tych, którzy spędzili nie z własnej woli pewną część swojego życia w miejscach, do których zostali zesłani przymusowo.

Są to niezwykle trudne problemy. Rozumiem, że zapewne one były powodem, iż ratyfikacja następuje tak późno, po wielu latach od odzyskania przez nas niepodległego bytu. Czy i jak te sprawy zostały rozwiązane?

Przy okazji chcę wyrazić radość, że jest umowa polsko-ukraińska. Mam nadzieję, że powszechny proceder zatrudniania w Polsce obywateli Ukrainy na czarno będzie stopniowo ograniczany. Myślę, że ten problem także był rozpatrywany i uwzględniany w trakcie prac nad umową.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Pan poseł Andzel, proszę bardzo.

Poseł Waldemar Andzel (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo.

Cieszę się, że dochodzi do ratyfikacji umowy między Rzecząpospolitą Polską a Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym. Jest ona oczekiwana przez dużą grupę osób. Jakie są szacunki resortu co do liczby Polaków pracujących na terenie Ukrainy oraz liczby Ukraińców pracujących oficjalnie na terytorium Polski? Ile osób wedle nieoficjalnych szacunków pracuje „na czarno"? Mogłyby one skorzystać z rozwiązań prawnych i uregulować swój status pobytu oraz pracy.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji? Jeśli nie, to chciałbym zabrać głos i przyłączyć się do pytań. Wyrażam radość, ze relacje polsko-ukraińskie wchodzą w fazę, w której takie sprawy są normowane. Bez wątpienia to dobrze służy relacjom sąsiedzkim oraz stabilizacji sytuacji w Europie. Chciałbym dopytać o skalę zjawiska przepływu pracowników zatrudnionych oficjalnie i nieoficjalnie. Mam wrażenie, że ubiegłoroczne dane narodowego spisu powszechnego są dalece niereprezentatywne. Odnoszą się chyba wyłącznie do zarejestrowanego zatrudnienia, zwłaszcza obywateli Ukrainy w Polsce. Bardzo trudne do ustalenia jest zatrudnienie nielegalne, nieoficjalne.

Jak dużo w obecnych postępowaniach abolicyjnych jest wniosków obywateli Ukrainy o zalegalizowanie pobytu w Polsce? na ile znamy skalę zjawiska?

Jeśli nie ma więcej pytań, to bardzo proszę pana ministra o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MPiPS Marek Bucior:

Dziękuję bardzo. Chcę przypomnieć, że rozmawiamy o umowie o zabezpieczeniu społecznym pomiędzy Polską a Ukrainą, a więc o pewnym wycinku stosunków polsko-ukraińskich. Minister zabezpieczenia społecznego ma instrumenty do regulowania kwestii związanych z zabezpieczeniem społecznym. Wszystkich obszarów nie omówimy, bo ich nie znamy.

Trudno jest oszacować skalę zatrudnienia „na czarno", szarą strefę. Nie mamy danych. Jeśli chodzi o kwestię wydanych pozwoleń, to w 2006 r. obywatelom Ukrainy wydano 3533 pozwolenia na pracę w Polsce, w tym 285 dla pracowników delegowanych w ramach eksportu usług. w 2007 r. nastąpiło zwiększenie o 1200 pozwoleń do 4750 i pracowników delegowanych do 859. w 2008 r. nastąpiło kolejne zwiększenie do 5400 pozwoleń na pracę. w 2009 r. nastąpił skok do 9504 pozwoleń, w 2010 r. zwiększenie do 12.894 pozwoleń. w 2011 r. nastąpił bardzo duży skok do 18.669 pozwoleń. Skala zatrudnienia wzrosła od 3000 tys. w 2006 r. do prawie 19.000 w 2011 r. Dynamika zwiększa się z roku na rok i to dość znacząco.

Umowa będzie miała duże znaczenie dla osób, które wykonują pracę zarówno w Polsce, jak i na Ukrainie. Te osoby się przemieszczają. Część pracy wykonują w jednym, a część w drugim kraju. To odbija się później na uprawnieniach emerytalnych czy rentowych. To jest znaczące udogodnienie. Dotyczy ono również pracowników delegowanych. Oni muszą opłacić składkę po stronie polskiej i po stronie ukraińskiej. Odpowiednie przepisy umowy zniosą to podwójne opłacanie. Składka będzie tylko tam opłacana, gdzie praca jest wykonywana. Nie będzie podwójnego opłacania. To kolejna sprawa istotna dla gospodarki.

Jedno z pytań dotyczyło szczególnych kwestii. w tej umowie nie ma szczególnych rozwiązań. Warto jednak pochylić się nad problemem repatriantów. Jest to grupa, dla której ta umowa jest istotna. Niewątpliwie repatrianci będą mogli wreszcie wystąpić o naliczenie emerytury również po stronie ukraińskiej. w przypadku repatriantów nasze ustawodawstwo jest bardziej skomplikowane. Uwzględniano okresy po stronie ukraińskiej, ale ponieważ te osoby nie wykonywały pracy po stronie polskiej, niezależnie od tego, jak długie były te okresy, w większości przypadków emerytura jest na najniższym poziomie.

Nie oznacza to, że wystąpienie o naliczenie emerytury przez stronę ukraińska spowoduje zwiększenie wysokości dziś wypłacanej emerytury. To zdejmuje po stronie polskiej obowiązek wypłaty za część emerytury z naszej strony. Wpisaliśmy odpowiednie rozwiązania, które mają na celu zapewnienie, aby świadczenie nie uległo obniżeniu. Jest dysproporcja pomiędzy świadczeniami wypłacanymi na Ukrainie i w Polsce. Nasze są jednak wyższe. Nasi obywatele są zabezpieczeni. Dla ludzi może mieć pewne znaczenie prestiżowe fakt, że występują o ukraińską emeryturę. Świadczenie będzie mogło być wypłacone. Nie nastąpi obniżenie wypłacanego świadczenia.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO):

Dziękuję. Czy są dodatkowe uwagi? Nie słyszę, zatem uznaję, że dyskusja została wyczerpana. Zamykam pierwsze czytanie. Stwierdzam, ze nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego w sprawie tego projektu.

Przystępujemy do jego rozpatrzenia. Czy są uwagi do projektu oświadczenia, które w imieniu RP złoży prezydent RP? Nie ma uwag.

Czy do projektu ustawy są uwagi? Nie ma uwag.

Przystępujemy do glosowania nad projektem ustawy z druku nr 634. Kto z państwa posłów jest za przyjęciem projektu ustawy? (27) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0).

Projekt został przyjęty jednomyślnie.

Proponuję na sprawozdawcę Komisji posła Jarosława Górczyńskiego. Czy są inne propozycje? Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Nie słyszę. Pan poseł Górczyński będzie sprawozdawcą Komisji w tej sprawie.

Na tym wyczerpaliśmy porządek posiedzenia.

Dziękuję państwu. Zamykam posiedzenie Komisji.